

AGRAMUNT.
L'ADMINISTRACIÓ
MUNICIPAL DURANT
EL PERÍODE
1916-1921

12

Per Lluís Pons i Serra

LA FONT

La font del present treball és la *Memoria* que Josep Maria de Siscar i de Castellarnau va publicar l'any 1921 sobre la seva gestió com a alcalde de la vila. A la vegada, donava notícia dels ingressos i pagaments municipals des de l'any 1916 «conforme lo están en los libros de contabilidad que obran en la Secretaria».

És obvi que les dades que figuren en la referida *Memoria* són insuficients per valorar adequadament l'administració municipal durant aquell període, però permeten formar-nos una idea de com anaven les coses a l'Ajuntament, d'on provenien els ingressos i quines eren les principals despeses. També ens informen del nombre d'empleats municipals i del sou que guanyaven; de quines eren les preocupacions dels nostres prohoms; de les obres i millores realitzades a la població o a les oficines municipals. I, així mateix, ens il·lustren sobre alguns fets o circumstàncies si més no curiosos.

Parlarem en detall dels ingressos i de les despeses; i, abans d'arribar a unes conclusions, farem una referència a cada un dels cinc exercicis estudiats.

ELS INGRESSOS

La principal font d'ingressos era l'impost dels Consums. Venien després els arrendaments de serveis públics i arbitris diversos, els lloguers d'immobles propietat de l'Ajuntament i altres ingressos extraordinaris que variaven cada any en quantitat i procedència.

Els Consums

Els Consums eren els ingressos més importants i també els més variables, segurament perquè molts veïns feien l'orni a l'hora de pagar i sempre és incòmode acudir a la via executiva. De la quantitat ingressada cada any per aquest concepte, una part són endarreriments; en alguna partida, aquesta circumstància és indicada explícitament, però en altres això no queda gens clar. Pel que fa a nosaltres, hem comptabilitzat els ingressos de cada any prescindint de l'esmentada circumstància, perquè l'important era saber la quantitat que en cada exercici s'havia ingressat efectivament.

No sabem si és perquè l'impost era més crescut o perquè havien aconseguit fer efectius més rebuts, però cada any els ingressos per Consums van en augment, des de les prop de disset mil pessetes de l'any 1916 fins a les quaranta-nou mil i escaig de l'exercici 1920-21. Cal esmentar, tanmateix, que en aquest darrer exercici una bona part de la recaptació eren endarreriments; es veu que Josep M. de Siscar es va afanyar a posar-se al dia.

Arrendaments i arbitris

Unes quantitats importants procedien de l'arrendament dels arbitris de l'escorxador municipal; els arrendataris sempre eren ramaders de bestiar de llana. També procedien de l'escorxador uns altres ingressos amb el nom d'arbitris o inspeccions sanitàries; segurament es tractava del bestiar porcí, principalment dels porcs casolans que se sacrificaven durant l'hivern.

L'Ajuntament arrendava l'arbitri que havien d'abonar els participants en les fires i mercats setmanals; i, curiosament, cada any disminueix el seu import, des de les prop de mil pessetes de l'any 1916 fins a les 725,- ptes. de l'exercici 1920-21. Les causes d'aquesta disminució farien de mal aclarir, tota vegada que no

tenim cap altre document que hi faci referència; igual podien haver anat a menys els mercats i les fires, com haver reduït l'import l'Ajuntament (per estimular precisament la concurrència). També hauria pogut succeir que cada vegada fossin menys els veïns interessats en aquest arrendament.

D'altra banda, s'arrendava la bàscula municipal i cada any trobem ingressos per aquest concepte, a excepció de l'exercici 1919-20. L'import d'aquest arrendament també va a menys, des de les 320,- ptes. de l'any 1916 fins a les 220,- de l'exercici 1920-21.

L'Ajuntament cobrava drets a quatre carnisseries, tres llocs de venda de gallina i un altre de venda de peix fresc. L'arbitri trimestral era de 15,- ptes. per carnisseria, 30,- ptes. per lloc de gallina i 12,50 ptes. pel lloc de peix. Durant aquells anys, hi va haver uns petits augments en aquests arbitris, però molt poca cosa.

Completaven els ingressos fixos el lloguer de dues botigues als baixos de Ca la Vila i una sala a l'antic convent de la Mercè que utilitzava un mestre particular. D'una botiga en treien 110,- ptes. cada any; de l'altra, 100,- ptes.; i de la Mercè, 80,- ptes. pel mateix període de temps. L'any 1916, també tenien llogat el «Teatre», nom amb què era coneguda l'antiga església dels Dolors, de propietat municipal; en van treure 75,- ptes. per tot l'any, però en endavant no hi ha arrendatari.

A la població hi havia dos forns públics de quan les famílies es pastaven el pa a casa i l'anaven a coure al forn de la vila. Desapareguda aquesta finalitat, l'Ajuntament els llogava als forners que no disposaven d'instal·lacions pròpies i en cobrava 50,- ptes. l'any. Però aquests ingressos aviat es van veure reduïts a la meitat, perquè el 1916 l'Ajuntament va vendre a un particular l'immoble que ocupava un dels forns.

LES DESPESES

La despesa principal eren les aportacions que l'Ajuntament havia de fer als organismes oficials: Hisenda, Diputació i Mancomunitat. Despeses fixes eren els sous i gratificacions al personal i els subministraments a la Guàrdia Civil. I, en una quantitat variable segons els anys, les adquisicions de béns mobles, les obres de manteniment i millora, els viatges oficials, el material de secretaria, actes festius i subvencions, etc.

Organismes oficials

Els lliuraments als organismes oficials no tenen cap regularitat i només durant l'exercici 1920-21, amb Josep M. de Siscar d'alcalde, no van quedar a deure res d'aquell any. Pel que fa als exercicis anteriors, sempre queden quantitats pendents, sobretot amb la Diputació, perquè amb Hisenda estan més al dia, a banda dels endarreriments d'anys anteriors al 1916.

Sous i gratificacions

Podem dividir en dos grups els agramuntins que cobraven diners de Ca la Vila: els qui havien de viure d'aquell sou i els qui rebien un sou més petit o una gratificació pels serveis prestats al municipi. Els funcionaris fixos eren el secretari, l'auxiliar de secretaria, l'agutzil, el sereno, el guarda rural i l'escombriaire. A partir de l'exercici 1919-20, també hi trobem el porter de Ca la Vila. L'agutzil rebia un sou complementari en concepte de «*Jefe de Dependientes*». L'auxiliar de secretaria no queda clar si era fix, perquè el sou consta destinat a «*escribientes temporeros*», però en realitat aquesta temporalitat és constant. En aquest grup, també hi podem incloure la telefonista, però del servei telefònic en parlarem més extensament en un altre indret.

En el segon grup hi ha el dipositari, el pregoner, el metge titular, l'inspector veterinari, els empleats de l'escorxador, el campaner, l'encarregat del rellotge, l'hospitaler, l'ordinari («recader») o agutzil de Mafet i les auxiliars de l'escola de les nenes i de l'escola de pàrvuls.

Els empleats municipals

Els sous i gratificacions dels empleats municipals es mantenen invariables durant els exercicis 1916, 1917 i 1918-19; al de 1919-20, uns pocs pugen una mica; l'augment és pràcticament general durant l'exercici 1920-21. Tots els sous i gratificacions que esmentarem a continuació són trimestrals.

El secretari cobra 249,75 ptes. i l'exercici 1920-21 el posen a 374,75 ptes. A més, en concepte de confecció de repartiments, li abonen 525,- ptes. més aquell exercici 1920-21. Observem que la gratificació és més quantiosa que el sou oficial.

L'auxiliar de secretaria cobra 200,25 ptes. L'exercici 1919-20 li apugen el sou fins a 245,25 ptes. A 1920-21 suprimeixen aquest funcionari, segurament perquè ara s'ho fa tot el secretari, a qui han més que doblat la remuneració.

L'agutzil cobra 180,- ptes.; i, en concepte de «*Jefe de Dependientes*», 45,- ptes. més. Durant l'exercici 1919-20, li augmenten aquest darrer concepte fins a 67,50 ptes. A l'exercici 1920-21, mantenen aquesta darrera remuneració, però el sou de l'agutzil és augmentat fins a 315,- ptes.; a més, aleshores el gratifiquen amb 75,- ptes. trimestrals en concepte de formació d'estadístiques.

El guarda rural cobra inicialment 180,- ptes. l'any 1916. Durant els dos exercicis següents el posen a 225,- ptes. A 1919-20 passa a 247,50 ptes., i a 360,- el 1920-21. A més, en els darrers exercicis cobra unes gratificacions en concepte de serveis extraordinaris.

El sereno cobra 180,- ptes. els tres primers anys i 198,- el 1919-20. A l'exercici 1920-21 l'igualen al guarda i li donen 360,- ptes. També el gratifiquen per serveis extraordinaris com al funcionari anterior i no queda clar si realment és per aquest motiu o bé solament es tracta de complementar-los el sou.

L'escombriaire cobra 135,- ptes., l'exercici 1919-20 el posen a 148,50 i a 1920-21 en passa a rebre 180,-.

El càrrec de porter el trobem a partir de l'exercici 1919-20, amb un sou de 198,- ptes., que l'any sobre és de 247,50 ptes.

El pregoner cobrava 15,- ptes. durant els tres primers anys; a l'exercici 1919-20 va rebre 16,50 ptes.; a l'exercici 1920-21 es va suprimir aquest càrrec, o, millor dit, la gratificació. Segurament aquelles cinc pessetes cada mes eren com a paga pels pregons oficials, perquè els pregons de particulars es cobraven a l'interessat. El pregoner i el porter que comença a exercir la temporada 1919-20 eren la mateixa persona; i segurament a 1920-21, que li van augmentar el sou com a porter, li van suprimir el que li donaven com a pregoner.

Els emoluments del metge titular eren de 125,- ptes. Van experimentar un augment espectacular l'exercici 1920-21, perquè foren apujats fins a 500,- ptes.

A l'inspector veterinari, durant els tres primers anys, el gratifiquen amb 125,- ptes. A l'exercici 1918-19, li augmenten fins a 175,- ptes. I als dos darrers exercicis el retribueixen amb un total de 216,25 ptes., que destriem d'aquesta manera: com a «*inspector de higiene y sanidad pecuaria*», 125,- ptes.; i com a «*inspector del matadero*», 91,25.

A l'escorxador hi havia un administrador general que tenia cura de la feina burocràtica, al qual retribueixen amb 30,- ptes. el primer any, amb 50,- ptes. els dos següents i amb 55,- ptes. els dos darrers. Aquest funcionari també rep gratificacions complementàries a les èpoques de més feina. A l'escorxador dels porcs, a més, hi treballava un operari que titulen «*chamuscador*», que deu ser la persona que té cura de la neteja de les instal·lacions i de proveir de llenya per a la socarrada de les bèsties sacrificades. Així mateix, un altre operari transportava el porc espedejat a domicili. La retribució d'aquests obrers és més variable. No es parla per a res dels operaris que sacrificaven el porc, perquè aquests devien cobrar directament de l'amo de la bestiola.

Al campaner de la parròquia el gratifiquen amb 20,- ptes., que l'exercici 1920-21 són augmentades a 22,-. La seva feina era tocar les campanes a tres quarts de vuit del matí i, havent dinat, a l'hora de tornar a treballar. El toc matinal era una reminiscència de l'ofici solemne que celebrava en temps pretèrits la comunitat de preveres beneficiats. Aquests tocs eren una orientació per als treballadors, per començar o reprendre la feina, o per anar a esmorzar els pagesos al defora.

A la vila hi havia dos rellotgers, que, un semestre cada un, tenien cura dels rellotges públics, el de l'església i el dels Estudis Nous. Els gratificaven amb 37,50 ptes.

Una família tenia cura de l'hospital de la vila i residia al mateix edifici. La seva missió es limitava a atendre passavolants o algun veí pobre de solemnitat. La gratificació, a part de l'estada, era de 20,- ptes., que els dos darrers exercicis van pujar a 22,-.

L'agutzil –o ordinari– de Mafet, un veí d'allí mateix, era retribuït amb 16,25 ptes. La seva missió

era fer arribar als habitants d'aquell poble agregat tota la informació municipal que els afectava.

Anava a càrrec de l'Ajuntament la conservació dels edificis i instal·lacions de les escoles públiques, però no consta cap despesa ocasionada pels mestres dels nens. Pel que fa a les nenes i als menuts, és diferent: a la mestra de les nenes li abonaven una quantitat –200,- ptes. anuals– en concepte de lloguer de pis; gratifiquen amb 45,- ptes. una auxiliar de l'escola de les nenes i donen altre tant a l'auxiliar de l'escola de pàrvuls.

El servei de telèfon

El telèfon era un servei públic del qual tenia cura l'Ajuntament, ignorem en quines condicions. Només sabem que pagaven un sou a la telefonista i que, periòdicament, lliuraven a un tal Casanovas, de la ciutat de Cervera, unes quantitats a compte del servei telefònic. Quan l'any 1918 es va instal·lar el telègraf, en alguns d'aquests lliuraments també consta que es fan a compte de telegrams. El sou de la telefonista era de 75,75 ptes. trimestrals. L'exercici 1919-20 el van posar a 82,57, i el 1920-21, a 85,57.

Els ingressos per telèfon no compensaven les despeses, tal com es pot veure a l'annex final. La mitjana dels cinc exercicis estudiats ens dona un dèficit de 359,17 ptes. anuals, que tal vegada equivalia –almenys, en part– a l'ús que l'Ajuntament havia fet d'aquest servei.

La Guàrdia Civil

A la vila, en aquella època, residia un capità, el qual disposava d'un cavall. L'import de la palla i l'ordi per a l'alimentació d'aquest animal anava a càrrec de l'Ajuntament. Això significava una despesa mensual a l'entorn de les seixanta o setanta pessetes. L'Ajuntament també abonava les despeses farmacèutiques dels guàrdies i de les seves famílies, i el lloguer de la caserna, situada a l'actual carrer dels Teixidors. Així mateix, hi ha bastants partides en concepte de «*bagajes*» per serveis prestats a números de la Guàrdia Civil.

Altres despeses ordinàries

Pel subministrament d'aigua a la població pagaven a la Societat Canal d'Urgell la quantitat de 144,- ptes. anuals, però no hi ha regularitat en el pagament.

El material de secretaria, l'energia elèctrica, els jornals de paletes i peons, materials de construcció, viatges oficials, dietes a funcionaris forasters, subvencions i despeses per actes festius, són partides que sempre hi són en una quantitat variable.

Cal tenir present que aleshores l'Ajuntament no disposava d'una brigada d'obriers; per a qualsevol obra nova o reparació dels edificis, per arranjar carrers i camins, per esporgar els arbres del Passeig, etc., calia llogar treballadors que no formaven part de la plantilla municipal.

En el reduït capítol de festes, on es destinen més diners és a la Festa Major, d'ordinari amb castell de focs, música i alguns obsequis. Alguns anys també van celebrar la Festa de l'Arbre i trobem algunes subvencions per a celebracions religioses.

Encara és més reduïda la quantitat destinada a beneficència: ajuda a gent pobra, despeses de farmàcia, etc.

EXERCICI 1916

Aquest exercici comprèn tot l'any natural. L'alcalde era Josep Brufau i Soler. El total d'ingressos puja a 35.909,52 ptes. i les despeses sumen 35.870,04 ptes.

Aquell any hi hagué una quantitat important d'ingressos extraordinaris, fruit de la venda d'immobles propietat del municipi. Es van vendre el «Forn del Mig», situat al Corriol del Forn, per mil pessetes; una finca de terra –l'«Acampador»–, per 2.750,-; i una dotzena de patis de valor desigual per un import total de 2.739,- ptes.

En el capítol d'ingressos comptabilitzen el remanent de l'any anterior (968,59 ptes.), una cosa que no es fa en cap més exercici.

Aleshores es construïa la carretera de Cervera, que en un principi havia d'anar a trobar la carretera de Tàrrega pel marge esquerre del riu Sió, amb la qual cosa s'hauria evitat el pont actual; però discorria

Una vista actual de la façana de l'Ajuntament d'Agramunt.

una quantitat superior, 33.494,92 ptes., la qual cosa no deixa de resultar curiosa, perquè mal es podia pagar si no hi havia existències. L'alcalde també era Josep Brufau i Soler.

Els ingressos són els habituals i, com a cosa extraordinària, només hi ha una partida de 555,- ptes. producte de l'arrendament del cànon dels cereals del canal d'Urgell. La Societat Canal d'Urgell arrendava el cànon que cobrava als regants en fruits, de cada nou parts, una. Alguns anys se l'havia quedat l'Ajuntament, el qual posteriorment el subarrendava a un pagès per un preu superior i la diferència quedava per al municipi.

A part de les despeses habituals, com a novetat hi ha un termini de la bàscula, una partida per a reparació de camins i encara indemnitzacions pels terrenys de la carretera. Per la Festa de l'Arbre van fer una despesa de 54,30 ptes. en el berenar dels infants que hi participaren i de 56,- ptes. per la banda de música.

Al senyor rector li donen cent pessetes *«por la subvención a las monjas encargadas del Hospital»*. Segurament es referien a les Monges de la Vetlla, que feia dos anys que s'havien establert a la vila.

EXERCICI 1918-19

Ignorem per quins motius aquest exercici compregué cinc trimestres, des de primer de gener de 1918 fins a 31 de març de 1919. Hi figuren dos alcaldes: el Josep Brufau i Soler, que ja ho havia estat els dos anys anteriors, i el Josep Maria Viladot i Puig, el qual segurament va començar el primer de gener de 1919. Els ingressos foren de 52.661,42 ptes., i les despeses, de 50.549,67.

A part dels ingressos ordinaris, hi ha una subvenció estatal de 2.500,- ptes. per a la cantina escolar,

molt lluny de la vila. L'Ajuntament va aconseguir que travessés el riu i que passés a tocar de les cases, encara que aquest canvi va significar moltes despeses, perquè s'hagué de contribuir a la construcció del pont i va caldre expropiar terrenys de conreu, eres i farraginars propers a la població (tot i que dóna la impressió que alguns propietaris rics cediren les terres gratuïtament, a altres se'ls va haver d'indemnitzar).

Les despeses de la carretera, sobretot pel que fa a materials i jornals, pugen una bona quantitat aquest any. També havien comprat una bàscula i l'anaven pagant a terminis. Així mateix, van adquirir a terminis una màquina d'escriure per a les oficines municipals. El subministrament de l'energia elèctrica el proporcionava la companyia Eléctrica del Segre.

Encara durava la guerra europea i, com a curiositat, esmentem una partida de deu pessetes per a *«ayuda a una familia servia»*.

EXERCICI 1917

Aquest exercici també comprèn tot l'any natural. Consten ingressades 30.873,45 ptes. i els pagaments sumen

tot i que ni en aquell exercici ni en els següents no hi ha cap despesa en aquest sentit. Més encara, a les notes finals de la *Memoria* del Josep M. de Siscar es diu que l'Estat reclamava aquella quantitat i que l'Ajuntament no volia reconèixer el deute.

Sembla ser que la caixa municipal estava exhausta i, per atendre els pagaments que els eren exigits des dels organismes oficials, al març de 1919 els deu membres de l'Ajuntament aportaren cada un la quantitat de mil pessetes. En total, doncs, deu mil pessetes, que augmenten els ingressos comptabilitzats en l'exercici.

Pel que s'esmenta en aquells papers, va visitar la vila el Ministre d'Instrucció Pública i tal vegada la subvenció a la cantina hi tingué alguna cosa a veure. Hi ha una partida de 817,- ptes. ocasionades explícitament per aquella visita i segurament també és pel mateix motiu que puja molt el capítol d'obres i, sobretot, el que es va esmerçar en instal·lacions elèctriques, a les escoles i altres indrets. També és bastant crescut el capítol de viatges oficials.

En aquella etapa es va instal·lar a la vila l'oficina de telègrafs i surten algunes partides de la fonda per l'estada d'operaris i del cap de telègrafs. També en aquelles dates es va constituir La Popular Eléctrica de Agramunt, societat que en endavant va tenir cura del subministrament elèctric a la població; l'Ajuntament va aportar-hi accions per valor de mil pessetes.

EXERCICI 1919-20

És alcalde el Josep M. Viladot i Puig, i l'exercici torna a ser de quatre trimestres, de l'1 d'abril de 1919 al 31 de març de 1920. Els ingressos són de 37.743,13 ptes. i les despeses sumen 38.850,84 ptes. Torna a passar el mateix que l'any 1917, els pagaments són superiors als ingressos.

Pel que fa a aquests, hi ha uns retorns d'Hisenda per un total de 2.385,- ptes. en concepte de «*recargos de industrial y cédulas personales*» i del «*Comisario de guerra por suministros*».

Quant als pagaments, la partida més important és el retorn de les deu mil pessetes que havien avançat els membres de l'Ajuntament.

En obres van esmerçar prop de cinc mil pessetes, entre les quals n'hi ha mil cinc-centes lliurades a un pagès per a la reparació de camins. Segurament fou aleshores quan es va constituir l'anomenada Junta d'Herbes, que en endavant tingué cura de reparar els camins amb l'import de l'arrendament de les herbes i pasturatges del terme.

Trobem també una subvenció de cinc-centes pessetes a la societat recreativa La Barretina, fundada aleshores.

La famosa vaga de la Canadencs va motivar que durant uns anys a la vila hi hagués tropa de cavalleria, que vigilava les línies d'alta tensió. Els soldats s'allotjaven a l'antic convent de la Mercè i l'Ajuntament els subministrava pa i llenya, a més de palla i ordi per als cavalls. Posteriorment, l'Estat reintegrava l'import, i segurament a això feien referència els retorns del comissari de guerra.

EXERCICI 1920-21

L'alcalde és Josep M. de Siscar i de Castellarnau. Els ingressos ascendeixen a 67.772,22 ptes. i els pagaments sumen 67.143,80 ptes.

Pel que fa als ingressos, només ressalta la recaptació de l'impost dels Consums, amb el cobrament de rebuts endarrerits.

Quant a les despeses, es va lliurar als organismes oficials la quantitat de 33.600,- ptes. i es van posar totalment al dia pel que fa a aquell exercici. La partida d'obres és elevada i la de viatges oficials, justeta. Pocs diners són esmerçats en subministraments a la tropa, que tal vegada ja es va retirar. Augmenta molt la partida de personal per l'increment dels sous i gratificacions, i s'acaba de pagar la bàscula.

CONCLUSIONS

Tret de quan fou alcalde el Josep M. de Siscar, l'administració municipal d'Agramunt en aquell període deixa bastant a desitjar pel que fa a l'aspecte formal. En dos exercicis consten més pagaments que ingressos i no es comptabilitza el remanent anterior els anys que n'hi ha. A més, els llibres de comptes dels tres primers

exercicis no estan firmats pels responsables municipals: alcalde, secretari i dipositari.

La tònica general és la falta de numerari i és digna d'elogi l'acció dels membres de l'Ajuntament que van aportar diners propis per fer front a les necessitats més preemptòries.

De l'escorxador provenen molts ingressos i trobem bastant curiós que a les gallinaires els facin pagar el doble de drets que a les carnisseries.

Els serveis que presta el municipi són pocs, però suficients en aquella època: escorxador, sereno, guarda rural i escombriaire; aquest darrer només passava pels carrers més cèntrics de la vila.

Tot i que els veïns no el devien utilitzar gaire, l'Ajuntament té cura del servei telefònic i s'esforça a aconseguir un bon funcionament de l'oficina de telègrafs. I atenen tant com poden les escoles.

Amb bastants maldecaps i no poques despeses, aconseguiren que la carretera de Cervera passés prop de les cases, tal com en aquella època era desitjable.

El subministrament de l'energia elèctrica era deficient i totes les forces vives, inclòs l'Ajuntament, van contribuir a la constitució de La Popular Eléctrica de Agramunt, que ens consta que va millorar l'electrificació de la incipient indústria local.

Tots plegats anaven fent la viu-viu i el Josep Maria de Siscar va fer-se càrrec de l'alcaldia segurament amb ganes de posar l'Ajuntament al dia. Va anivellar les finances, va augmentar els sous del personal i és de creure que va reeixir en els seus projectes, perquè en cas contrari no se li hauria acudit de publicar una *Memoria* de la seva gestió.

ANNEX ESTADÍSTIC

Al següent quadre s'esmenten les tres principals partides de cada un dels cinc exercicis, tant dels ingressos com de les despeses. A remarcar que l'exercici 1918-19 comprèn cinc trimestres.

	1916	1917	1918-19	1919-20	1920-21
INGRESSOS					
Consums	16.982,54	18.265,-	20.621,90	20.677,40	49.407,53
Escorxador	7.799,50	7.846,45	12.578,48	9.941,-	13.118,87
Fires i mercats	993,32	805,-	760,-	720,-	725,65
DESPESES					
Organismes oficials	10.700,-	11.000,-	20.963,31	7.217,-	33.600,88
Personal	7.353,-	7.828,-	10.397,53	8.272,21	15.966,93
Obres	2.115,-	2.815,77	3.611,35	4.953,50	3.073,10

En aquest altre quadre s'ofereix un resum dels comptes del servei de telèfons:

	INGRESSOS		DESPESES	
		Telefonista	Al Casanovas	Total
1916	339,40	303,-	647,25	950,25
1917	1.677,02	303,-	1.775,20	2.078,20
1918-19	2.386,30	303,-	2.380,30	2.683,30
1919-20	1.229,40	330,28	693,65	1.023,93
1920-21	2.091,07	342,28	2.441,10	2.783,38
Total	7.723,19			9.519,06

9.519,06 - 7.723,19 = 1.795,87 ptes. de dèficit en el conjunt dels cinc exercicis.